

Sygn. akt I Co 637/17

POSTANOWIENIE

Dnia 19 stycznia 2018 r.

Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego w Bartoszycach, I Wydziału Cywilnego

Karolina Sobol

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2018 r. w Bartoszycach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela(...) S.A. z siedzibą w L.

z udziałem dłużnika D. Ż.

o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego wierzyciela

postanawia:

oddalić wniosek.

Referendarz Sądowy

Karolina Sobol

UZASADNIENIE

(...) S.A. z siedzibą w L. wniósł o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu w postaci wyroku zaocznego wydanego przez Sąd Rejonowy w Bartoszycach dnia 23 sierpnia 2016 roku w sprawie z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W. przeciwko dłużnikowi wskazanemu w komparycji postanowienia, sygn. akt I C 593/16, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności dnia 03 listopada 2016 roku.

Celem wykazania zaistnienia faktu następstwa prawnego wnioskodawca przedłożył uwierzytelniony przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym wyciąg z Umowy cesji z dnia 29 grudnia 2016 r. z podpisami notarialnie poświadczonymi, zawartej pomiędzy: 1) (...) z siedzibą w T. (Cedentem) a 2) (...) S.A. z siedzibą w L. (Cesjonariuszem). Ponadto wierzyciel przedłożył wyciąg z załącznika nr 1 do tej Umowy – Wykazu wierzytelności w formie papierowej do ww. Umowy, który to wyciąg został sporządzony i poświadczony za zgodność z okazanym dokumentem przez notariusza. Wierzyciel załączył do wniosku także uwierzytelniony przez występującego w sprawie radcę prawnego wyciąg z Umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 07 września 2016 r. zawartej pomiędzy: 1) (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w W. (Zbywcą) a 2) (...) z siedzibą w T. (Nabywcą) wraz z wyciągiem z załącznika nr 4 do tej Umowy. Złożono również uwierzytelniony przez występującego w sprawie radcę prawnego wyciąg z Umowy cesji wierzytelności z dnia 31 sierpnia 2016 r. zawartej pomiędzy: 1) (...) S.A. z siedzibą w W. (Cedentem) a 2) (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w W. (Cesjonariuszem) wraz z wyciągiem z załącznika nr 1 do tej Umowy.

Wniosek wierzyciela nie zasługuje na uwzględnienie.

Jak stanowi art. 788 § 1 k.p.c., jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. W myśl natomiast art. 781 § 1¹ k.p.c., czynności w sprawach o nadanie klauzuli wykonalności może dokonać również referendarz sądowy.

Cytowany przepis umożliwia realizację tytułu egzekucyjnego, jeżeli wymienione w nim osoby nie są wierzycielami lub dłużnikami i na ich miejsce na skutek następstwa prawnego pod tytułem ogólnym lub pod tytułem szczególnym weszły inne podmioty, przy czym możliwość nadania klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego jest uzależniona od spełnienia określonych warunków. Na gruncie przepisu art. 788 § 1 k.p.c. niezbędną przesłanką do skutecznego ubiegania się przez następcę prawnego wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności jest wykazanie przez wnioskodawcę, oprócz istnienia samego tytułu egzekucyjnego nadającego się do wykonania, także faktu przejścia praw lub obowiązków za pomocą ściśle określonych środków dowodowych w postaci oryginałów dokumentów urzędowych lub prywatnych z podpisem urzędowo poświadczonym (ewentualnie ich odpisów, poświadczonych przez osobę posiadającą upoważnienie ustawowe). Sąd bądź referendarz sądowy orzekający w postępowaniu klauzulowym ocenia te dokumenty pod względem formalnym, tj. w zakresie dotyczącym ustalenia, czy spełniają one kryteria wymagane od dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 244 k.p.c. lub czy podpisy na dokumencie prywatnym zostały urzędowo poświadczone.

W świetle powyższego, w pierwszej kolejności na podkreślenie zasługuje okoliczność, że wnioskodawca nie jest bezpośrednim następcą prawnym pierwotnego wierzyciela, tj. (...) S.A. z siedzibą w W.. Analiza załączonych do wniosku dokumentów wskazuje, że po powstaniu tytułu egzekucyjnego trzykrotnie miało nastąpić przejście opisanej w nim wierzytelności: najpierw, na podstawie umowy z dnia 31 sierpnia 2016 r. na rzecz (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W. (bezwarunkowo), następnie na podstawie umowy z dnia 07 września 2016 r. na rzecz (...) z siedzibą w T. (bezwarunkowo), po czym na podstawie umowy z dnia 29 grudnia 2016 r. na rzecz wnioskodawcy – pod warunkiem uiszczenia przez niego w całości kwoty wskazanej w § 3 ust. 1 zd. 2 tej Umowy.

W związku z tym wnioskodawca, celem wykazania przejścia wierzytelności objętej wyrokiem wskazanym w petitum wniosku na jego rzecz, winien dokumentami w formie przewidzianej w art. 788 § 1 k.p.c. wykazać następstwo prawne również poprzednich wierzycieli.

Tymczasem w okolicznościach niniejszej sprawy brak było podstaw do uznania, że wcześniej zawarte przez poprzedników wnioskodawcy umowy przelewu wierzytelności zostały przedłożone w formie odpowiadającej tym wymogom. Zostały one bowiem przedłożone w formie zwykłej pisemnej, a ich odpisy uwierzytelniał występujący w sprawie radca prawny.

Zaznaczyć równocześnie należy, że z żadnego z poświadczeń załączonych do wniosku nie wynika, aby załącznik numer 1 do Umowy z dnia 29 grudnia 2016 r. – Wykaz Wierzytelności został parafowany bądź podpisany przez strony umowy, a następnie została urzędowo potwierdzona własnoręczność podpisów bądź paraf złożonych na tym załączniku, podczas gdy jedynie w jego treści została ujęta wierzytelność przysługująca wnioskodawcy wynikająca z tytułu egzekucyjnego. Ta sama uwaga znajduje zastosowanie także wobec wyciągu z załącznika nr 1 do umowy cesji wierzytelności z dnia 31 sierpnia 2016 r. oraz wyciągu z załącznika nr 4 do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 07 września 2016 r. Podkreślić należy, że skoro treść każdego z tych załączników została wyłączona poza treść podpisanej umowy, to obciążuje to wnioskodawcę do przedłożenia ich wyciągów również z urzędowo poświadczonymi podpisami uprawnionych do jego zawarcia osób.

Ponadto, wnioskodawca w niniejszej sprawie nie wykazał w wymagany w art. 788 § 1 k.p.c. sposób spełnienia przez niego warunku przejścia na niego przedmiotowej wierzytelności, wskazanego w § 3 ust. 3 zd. 2 Umowy z dnia 29 grudnia 2016 r. Zgodnie z jego treścią, przeniesienie na Cedenta (wnioskodawcę) wierzytelności objętych Umową, miało nastąpić pod warunkiem uiszczenia przez niego w całości kwoty wskazanej w § 3 ust. 1 Umowy. Oznacza to, że strony, działając w granicach zasady swobody umów, ukształtowały treść tej umowy w taki sposób, że wyłączyły jej skutek rozporządzający. Sama umowa przelewu wierzytelności zawarta między stronami ma zatem skutek wyłącznie zobowiązujący (art. 510 § 1 in fine k.c.).

W przypadku zawarcia umowy o podwójnym skutku pod warunkiem zawieszającym odnoszącym się do skutku rozporządzającego, skutki zobowiązujące następują natychmiast wraz z dokonaniem czynności prawnej, natomiast

skutek rzeczowy (rozporządzający) uzależniony jest od spełnienia się warunku. Skutek ten następuje bezpośrednio w razie ziszczenia się zdarzenia określonego w warunku, bez konieczności składania kolejnych oświadczeń woli.

Jeżeli o przejściu wierzytelności można mówić nie z chwilą zawarcia umowy, ale dopiero z momentem ziszczenia się warunku zawieszającego, to dla wykazania przejścia uprawnienia w rozumieniu art. 788 § 1 k.c. konieczne jest wykazanie obu tych okoliczności, w jednej z form przewidzianych w tym przepisie. W konsekwencji, obok samego zawarcia umowy przelewu, również i ziszczenie się warunku, determinującego skuteczność cesji, powinno zostać udokumentowane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.

Mając na uwadze powyższe, należało uznać, iż w niniejszej sprawie wnioskodawca nie wykazał w sposób należyty, aby doszło do przejścia na jego rzecz wierzytelności objętej wskazanym powyżej tytułem egzekucyjnym, tak jak wymaga tego art. 788 § 1 k.p.c.

Rzeczą wnioskodawcy było złożenie odpowiednich dokumentów, nadto dokumentów w takiej formie i w taki sposób, które odpowiadałyby wyżej wskazywanym wymogom. Wierzyciel musi mieć na uwadze, że postępowanie w trybie art. 788 k.p.c. jest uproszczoną formą uzyskania klauzuli wykonalności, co następuje na podstawie przedłożonych dokumentów, mającą na celu przyspieszenie tego postępowania. Postępowanie to ma charakter jedynie formalny, sprawa zostaje rozpoznana na posiedzeniu niejawnym, a w konsekwencji spełnienia precyzyjnie określonych wymogów co do formy dokumentów, wierzyciele uprawnieni są następnie do kierowania ich wierzytelności bezpośrednio do postępowania egzekucyjnego z pominięciem fazy sądowego postępowania rozpoznawczego. W związku z tym należy dochować wszelkiej staranności, aby w sposób należyty wykazać następstwo prawne. W przeciwnym razie zachodziłoby niebezpieczeństwo dowolnego sposobu wskazywania przez wierzyciela osoby dłużnika i uzyskiwania klauzuli wykonalności bez jakiegokolwiek kontroli. Taka zaś sytuacja jest niedopuszczalna.

Brak przedstawienia stosownych dokumentów, wykazujących przejście uprawnienia dotychczasowego wierzyciela zgodnie z wymogami przewidzianymi w art. 788 § 1 k.p.c., nie stanowi braku formalnego wniosku, lecz brak w znaczeniu dowodowym.

W rezultacie, na podstawie art. 788 § 1 k.p.c. a contrario w zw. z art. 781 § 1¹ k.p.c., należało oddalić wniosek.

Referendarz Sądowy

Karolina Sobol

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować i zakreślić w rep. Co;
2. odpis postanowienia doręczyć: pełnomocnikowi wierzyciela;
3. za 7 dni lub ze skargą.

B., dnia 19.01.2018 r.